NER 153

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 23 Grudnia v. s. 1821 roku.

Królestwo Polskie.

Warszawa, dnia 25 grudnia. Wczora, dnia 24 b. m. stolica tuteysza obchodziła uroczyście rocznicę Urodzin Nayjaśnieyszego *Alexandra I*, Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego. W kościele metropolitalnym, w obecności władz krajowych, JW. Arcy-biskup warszawski, Prymas Królestwa, odprawił mszą ś., po którey zaintonował *Te Deum*. Takież nabożeństwo odprawiło się w kaplicy zamkowey. Wieczorem oświecono miasto i gmachy publiczne.

Nayiaśnieyszy Pan dekretem swym z dnia 21 listopada (3 grudnia) r. b. raczył Nayłaskawiey mianować JXiędza Kanonika *Manugiewicza* sufraganem dyecezyi warszawskiey.

Hiszpanija.

(*z Gaz. i Kor. Warsz.*) *Madryt dnia 27 listopada.* Gazety tuteysze zawieraią adres podany Królowi przez liberalistów w *Madrycie*, żądających oddalenia ministrów. W tym Jakobinskim adressie czytamy między innemi co następuje:

Królu! „Z wielkiém uszanowaniem i podległością należną Monarsze, lecz razem ze wszelką powagą, właściwą ludziom wolnym, zbliżamy się do tronu konstytucyynego, do tego tronu okrytego wawrzynem, który tysiące mężnych zebrało na polu zwycięztwa, broniąc praw W. K. Mości i narodu. Czas jest Królu, abyś spóyrzał łaskawém okiem na ten lud, przez który panujesz, i którego odwadze winien jesteś koronę, zdartą z głowy przywłaszczyciela; czas jest, abyś usłyszał bolesne narzekania na twóy rząd, które ze wszech stron się wznoszą. Naród ze smutkiem patrzy na zgorszenia, które daje wydział sprawiedliwości; na szczególną gorliwość w sprawach przeciwko stronnikom nowego kształtu rządu; na bezkarność występków tych, co na przeklęstwo narodu zasłużyli; na zrzucenie z urzędu tych, którzy przez swoję nieskazitelność i poświęcenie się systematowi konstytucyynemu, zjednali sobie szacunek publiczny; na wybieranie stronników tyranii na urzędy sądownicze: na zrzucenie dowodców woyskowych nayprzywiązańszych do zasadniczego prawa narodowego; na niesprawiedliwe nakoniec prześladowanie jenerała, który wolność oyczyźnie przywrócił. Przypomniy sobie Królu ogromne ofiary, które naród hiszpański poniosł dla ciebie. Ten naród wielki i szlachetny, który porzuciłeś i który sam się oswobodził, włożył na twoje skronie koronę, którą mógł dać komu innemu. Przypomniy sobie, że on to oswobodził cię z obcego więzienia, posadził cię znowu na tronie twych przodków, i że jego to niezmiernym usiłowaniom winien jesteś wszystko czém jesteś. *My ogłosiliśmy cię Królem*, pomniąc, iż nie jesteśmy twoją własnością. Zwracając cię na tron, sądził naród, iż przyniesiesz nań wszelką zdolność potrzebną do rządzenia narodem. W tém przekonaniu, ani pomyślał nawet o tém, iż zbrodniarze śmieć będą kiedyś sprzysięgać się przeciwko temu prawu zasadniczemu, które W. K. Mość zaprzysiągłeś. Małe skinienie twoje Królu, przywiodłoby do milczenia zbrodniarzy, którzy sądząc, iż się podobają W. K. Mości, śmieli w oczach naszych wystawiać cię, nie jako czułego oyca, ale jako tyrana i ciemiężyciela własney rodziny. Z wielką prawdziwie boleścią widzieliśmy, iż zarząd tey prowincyi polityczny i woyskowy, powierzony został sprzysięgłym nieprzyjaciołom wolności naszey; że właśnie w tym dniu zmieniono ministrów, kiedy nayważsze zgromadzenie stanów zaczynało swe obrady; iż roznieciono ogień buntu aż do twego pałacu, i wiele innych ważnych czynów, które nie pozwalają zdrzymać się słuszney naszey nieufności. Królu! krew *Padillego* płynie w żyłach naszych, i postanowiliśmy, odeprzeć wszelkie środki niezgodne z konstytucyą, którą zaprzysiągłeś, i przy wsparciu którey nie przestaniemy nigdy obstawać za całą moc, jaka się nietykalnym prawom naszym należy.“

Przybył tu goniec z *Gibraltaru*. Słychać, że rewolucyoniści w *Kadyxie* widząc przedsiębrane dzielne środki ze strony rządu, prosili gubernatora o pomoc Ten doniósł o tém rządowi.

Jenerał *Mina* stracił wielkorządztwo Galicyi; podpisał bowiem wspólnie z mieszkańcami *Korunny*, adres do Króla, proszący o oddalenie ministrów.

Dnia 28. Naymocnieyszy adres o zrzucenie ministrów podało miasto *Korunna;* jest także podpisany przez jenerała *Mina*, którego teraz zowią republikaninem. Adres ten przywiózł pewny półkownik do *Madrytu* i miał sposobność oddania go samemu Królowi. Półkownik został uwięziony. Czém rozgniewany jenerał *Mina* oświadczył, iż ruszy ku *Madrytowi*. W adressie czytamy między innemi co następuje. „Królu, miasto *Korunna*, nazwane zostaje drugim szańcem wolności hiszpańskiey i dopóki kamień na kamieniu zostanie, postanowiło bronić tego zaszczytu. Dzieje wszystkich wieków nauczyły nas, iż narody, dobrze rządzone, nigdy się nie buntowały.“

Bezrząd rozszerza się w kraju naszym; przecież spodziewać się trzeba, iż środki zaradcze, przez rząd przedsiębrane, powściągną zamysły rowolucyonistów.

Dnia 29. Stany obradują spokoynie nad nowym kodexem karzącym. Odnowiły prezesa swojego, którym Pan Clemencin obrany. Gdy rozprawiano w stanach o wypadkach kadyxkich, hrabia Torreno miał z tego powodu mowę, w którey dowodził, ile postępek władz tamteyszych jest zbrodniczym.

Barcellona dnia 24 listopada. Stan nasz codziennie się polepsza. Od trzech dni przywrócono związki z *Barcellonetą* i z portem. Za 40 dni, to jest do dnia 4 stycznia, powrócą tu wszystkie władze, a wtedy ma bydź śpiewane drugi raz *Te Deum*. I w *Maladze* ustaje zaraźliwa choroba.

Portugalija.

(*z Gaz. Warsz.*) *Lisbona dnia 15 listopada.* Stany uchwaliły na jednem z ostatnich posiedzeń, że osoba Królewska jest nietykalną, i że władza Królewska pochodzi od narodu.

Francya.

(*z Gaz. Warsz.*) *Paryż, dnia 8 grudnia.* Nie potwierdziła się wiadomość o schwytaniu zbiegłego kapitana *Delamotte* w *Lille*.

Maytkowie na okręcie *Confiance*, płynącym z *Bordeaux* do *Martyniki* zbuntowali się podczas

żeglugi, i utopili kapitana. Stałość innych oficerów przywróciła spokoyność, i kapitana wyratowano. Za przybyciem do *Martyniki* skazano hersztów na szubienicę i powieszono. Nazwisko tego okrętu będzie zapewne odmienione.

Słychać, iż gdy P. *Ravez* podawał Królowi wiadomy adres izby deputowanych, Monarcha nie chciał go przyjąć, a spóyrzawszy na niego, wziął kawałek czystego papieru ze stołu i dał go Panu *Ravez* mówiąc: *Oto moja odpowiedź*. W brew zwyczajowi, *Monitor* umieścił pierwey odpowiedź Królewską, a potém adres. Pierwiastkowy adres, który długo na tayney sessyi izby deputowanych roztrząsano, był daleko obraźliwszy, a niżeli późnieyszy, którego wyrazy złagodzono, i który większość członków uchwaliła. W pierwszym zganiła izba neutralność Francyi podczas wypadków neapolitańskich i piemontskich; żądała oddalenia ministrów, i wynurzyła nadzieję, iż neutralność ta i pochodząca ztąd hańba dla Francyi, nie uydzie bezkarnie ministrom i t. d. P. *Lalot* miał napisać pierwszy adres, a P. *Vaublanc*, drugi umiarkowańszy.

Przybycie kilku deputowanych wzmocni prawą stronę. Przybyli już Panowie *Corbiere* i *Marcellus*, którzy nie popierają lewey strony. Jest już 421 deputowanych. Każde z 9 biór składa się z 46 lub 47 członków. Biora zaymą się bez zwłoki roztrząsaniem dwóch podanych projektów do prawa względem druku.

Trzy sessye *izby deputowanych* dnia 5, 6 i 7 b. m. nie były ważne. Na pierwszey odnowiono biora przez losowanie. Wybor 9 prezesów ich padł na PP. *Corbiere*, *Cousans*, *Labourdonnaye*, *Villele*, *Hocquart*, *Lamethe*, *Bouville*, *Longueve* i *Boisclaireau*. Na drugiey przystąpiono do wyboru członków kommissyi petycyyney. Na trzeciey zapowiedział prezes publiczną sessyą w dniu 8 b. m., na którey P. *Bazire* zda sprawę imieniem kommissyi petycyyney. Pomiędzy petycyami jest także tycząca się cenzury gazet, która będzie zapewne powodem do burzliwych obrad.

Awanturniczy ubior przybywających do Marsylii tu uczniów niemieckich, szkodzi im w pozyskaniu żądanego wsparcia pieniężnego. Długie włosy na głowie nie są oznaką męztwa.

ANGLIA.

(z *Gaz. i Kor. Warsz.*) *Londyn dnia* 8 *grudnia.* Potwierdza się pogłoska o odmianie ministrów naszych. Pan *Peel* będzie ministrem spraw wewnętrznych; Lord *Sidmouth* pozostanie członkiem rady gabinetowey. Margrabia *Wellesley* będzie Lordem Namiestnikiem w Irlandyi a Pan *Goulborn* sekretarzem stanu irlandzkim. Oba wyjadą wkrótce do Irlandyi dla przywrócenia spokoyności. Pierwszy sprzyja katolikom, a drugi jest im przeciwny. Pan *Canning* spodziewał się zostać ministrem spraw wewnętrznych na mieyscu Lorda *Sidmouth*, i nie przyjął urzędu naczelnika kompanii wschodnio-indyyskiey.

Gazety irlandzkie są napełnione opisami nowego bezprawia. 4 hultajów napadło chatkę biednego owczarza dla odebrania mu assygnaty bankowey schowaney pod pościelą. Owczarz umknął raniony. Rozboynicy roztrzaskali głowę żonie jego i ssącemu dziecięciu. Służąca obawia się wydać hultajów, gdyżby musiała świadczyć w sądzie, a pogróżki przeciwko donosicielom są okropne. Poymano atoli dwóch podeyrzanych ludzi. Wyznaczono 1000 funtów szterlingów nagrody za odkrycie zabóyców kapitana *Colis*.

Anglia płaci także haracz mocarstwom barbaryyskim. Na fregacie *Adventure* posłała podarunki Dejowi trypolitańskiemu, pod pozorem, iż dał opiekę Panu *Ritchie*, który odbywał uczoną podróż w Afryce.

Oddalony ze służby jenerał *Wilson*, uda się wkrótce z Hrabią *Grey* do *Paryża*. Przyjaciele jego kazali wybić medal z napisem *Civibus servatis*.

Rodzina *Stuartow* doznawała ciągłego nieszczęścia przez lat 390. *Robert III* zakończył życie ze zgryzoty, iż naystarszy syn jego także *Robert*, umarł z głodu, a naymłodszy syn *James* dostał się w niewolą. *James I*, kazawszy stracić 3 blizkich krewnych swoich, został zamordowany od swego wuja, którego potém na torturach zamęczono. *James II* zginął od pękniętego działa. *James III*, uciekając z pobojowiska spadł z konia, a zaniesiony do chaty, został tam zamordowany. *Jakób IV* poległ w bitwie pod *Flodden*. *Jakób V* umarł ze zgryzoty, iż nierozsądnie woysko swoje zgubił. *Henryk Stuart*, Lord *Darnley*, został zabity i w pałacu swoim końmi rozszarpany. *Marya Stuart* została straconą w Anglii. *James I* (*VI*) umarł na łóżku; padało jednak podeyrzenie na Lorda *Buckingham*, iż go otruł. *Karola I* stracono w *Whitehall*; *Karol II* był kilka lat na wygnaniu. *James II*, utracił koronę i umarł na wygnaniu, *Anna*, umarła ze zgryzoty z powodu kłótni kochanków swoich. Potomkowie *James II* tułali się po obcych krajach.

Burza zrządziła ogromne szkody na morzu, oraz w portach naszych i innych mieyscach. Wiele okrętów zatonęło. Brzegi są okryte ich szczątkami.

Pani *Catalani* dała kilka koncertów w *Glasgowie* w Szkocyi. Gazeta tameczna umieściła życzenie, aby śpiewała kika aryy szkockich, gdyż bardzo mało mieszkańców umie po włosku. Z koncertu danego d. 4 b. m. miała czystego dochodu 550 funtów szterlingów (22,000 zł. pol.)

Jedna z gazet tuteyszych, tak pisze o skutkach wolności południowey Ameryki pod względem handlowym: „Anglia naywięcey ztąd korzystać będzie; talenta bowiem i przemysł jey mieszkańców, tudzież zamożność ich, ułatwią im naypierwey stosowne przedsięwzięcia. Wysyłanie towarów wełnianych, bawełnianych, lnianych i stalowych do południowey Ameryki, podniesie upadające rękodzielnie angielskie i poda sposobność innym krajom do łatwieyszego zbycia płodów swoich. I tak Niemcy i Hiszpanija większy mieć będą odbyt na wełnę; Ameryka północna i Indye zachodnie na bawełnę; Rossya i Hollandya na len i konopie, Szwecya na żelazo i t. d.“

Zaburzenie w Irlandyi trwa ciągle. Wyprawiono tam znowu cztéry półki. Gwardya konna oczekuie tylko rozkazu do ruszenia. Ministrowie nie wiedzą, czemu to zaburzenie przypisać. Rozchodzą się tam już drukowane do ludu odezwy.

NIEMCY.

Gaz. Warsz.) *Drezno, dnia* 12 *grudnia.* Onegday uciekł koń ze stayni; ścigany przez chłopców wpadł do kazematy przed rogatkami, należącey do dawnieyszych szańców. Goniący chłopcy uyrzeli w kącie tego lochu dobrze ubraną panienkę, która spokoynie siedziała i miała głowę opartą na prawey ręce. Zbliżyli się do niespodziewanego zjawiska; odezwali się, lecz żadney odpowiedzi nie odebrali. Był to trup, którego twarz zupełnie się już popsuła. Po dokładnieyszém dochodzeniu okazało się, iż to były zwłoki córki zmarłego ogrodnika nadwornego *Ludewiga*, panienki szacowaney i dobrey, która była nauczycielką w znakomitym domu tuteyszym, i w lipcu roku bieżącego znikła, lecz pomimo ogłoszenia w pismach publicznych nie została wyśledzoną. Nie widać było znaków poranienia; spokoyna oraz pozycya, w którey umarła, nie dowodzi zabóystwa, każe się owszem domyślać, iż raptowna odmiana gorąca letniego na zimne powietrze w tym podziemnym lochu, sprawiła śmiertelną appoplexyą. Niepodobna atoli pojąć, co ją skłoniło do weyścia w loch ten ciemny i nieprzyjemny.

Od brzegów Menu, dnia 11 *grudnia.* Seym królestwa bawarskiego został zwołany na dzień 1 lutego.

W jednym z ostatnich numerów wychodzącego w Niemczech pisma peryodycznego *Izys*, umieszczone jest *breve* papiezkie przeciwko professorowi w *Pradze* (w Czechach) nazwiskiem *Fessel*, które między innemi przekleństwami teraźnieyszego ducha czasu, wynurza gniew i ubolewanie Ojca ś. z powodu, iż w kilku dyecezyach biskupi i przełożeni duchowieństwa pozwalają bezkarnie czytać gorszące xiążki, pisane przez ludzi niebędących ka-

tolikami, iakiemi na przykład są: poezye *Szyllera*, *Herdera*, *Wilanda* i t. d. Mianowicie zaś narzekanie to ściąga się do teologów.

W wielkiém Xięztwie Hesko-Darmstadzkiém, każdy żyd może pozyskać prawo obywatelstwa, gdy posiada 4,000 złotych ryńskich czystego majątku.

Zydzi we *Frankforcie* mają blizko 80 milionów złotych ryńskich papierami skarbowemi austryackiemi.

Wtargnienie persów do Turcyi uważają w *Stambule* za dogodną dla greków dywersyą.

Pełno jest woyska azyatyckiego w twierdzach tureckich nad *Dunajem*. W Serwii stracono wiele ludzi; odkryto bowiem związki między tamecznymi obywatelami a ościennymi macedończykami.

TURCYA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Stambuł, dnia* 11 *listopada.* Ogień powstania rozszerza się nawet w mieyscach, gdzie naymniey był spodziewany. Z powodu pogłównego, mała wysepka *Samotracya* zbuntowała się i wypędziła poborców. Wysepka ta mieści tylko 400 rodzin pasterskich. Dowiedziawszy się o tém Basza *Saloniki*, za pomocą środków zwyczaynych turkom przywrócił tam spokoyność. Kazał zburzyć wszystkie mieszkania, wyrznąć wszystkich mężczyzn, a niewiasty i dzieci wyprowadzić do *Saloniki*. Pusta wyspa jest teraz zupełnie spokoyna, wszelako łagodność Baszy przebaczyła kilku osobom, a mianowicie trzem pasterzom, których odesłano do *Stambułu*, gdzie zamiast ścięcia, zostali skazani na galery; tak więc systemat polityczny turków, chcących śmiercią uśmierzać niechęci, doznaje już niejakiego złagodzenia.

Na nieszczęście nie samo tylko powstanie greków zasmuca Portę; wszystkie nieukontentowania wybuchają razem, jak zwykle bywa w rządach samowolnych, gdzie wszyscy tylko sposobney pory czekają. Gwałtowne środki nowego Baszy jerozolimskiego sprawiły ciche zamieszanie, które się skończyło na wyraźném powstaniu. Basza ten wypędził Xięcia *Behira* z góry *Libanu*, i ustanowił na jego mieysce dowódców przez siebie wybranych; ale ci dowódcy złączeni z chrześcijanami, maronitami i druzami, oświadczyli się za dawnym Xiążęciem i podnieśli chorągiew przeciwko Baszy. Wzruszenie było gwałtowne i połączyło się z innemi rozruchami niepodobnemi prawie do przytłumienia. Pewną prawie jest rzeczą, iż dwa znaczne miasta zburzono.

Smyrna, dnia 7 *listopada.* Turcy rozproszyli zupełnie mieszkańców *Aten*. W cytadelli jest tylko 800 turków. Miasto zupełnie zniszczone. Ciała zmarłych greków i ścierwa bydląt, leżą po ulicach i napełniają powietrze zabijającym smrodem. Grobowe milczenie, które wszędzie panuje, przerywa tylko chód patrolów tureckich. Nikt nie ogląda nawet starożytności dawnych Aten, bo hordy tureckie czynią do nich niebezpieczny przystęp.

Stan *Smyrny* jest okropny. Turcy upijający się wbrew zakazowi *Mahometa* proroka, zabijają wszędzie chrześcijan, których widzą pijących wino. Z tego powodu konsulowie europeyscy domagali się od Baszy, aby wszystkie winiarnie kazał pozamykać. Co też nastąpiło; lecz mimo tego, włóczy się po ulicach pijane tureckie żołnierstwo i pospólstwo, a chrześcijan, których spotyka, zabija.

Turcy zabijają także greków, których spotykają na gościncach, a trupów nie chowają. Codzienne krwawe sceny, przypominają grekom, iż miecz wisi nad ich głową. Zewsząd słyszą, iż hasło wojenne będzie znakiem zupełnego ich wytępienia. A jednakże cudzoziemiec, przechadzając się w dzień świąteczny po ulicach tuteyszych lub nad brzegiem morskim, zdumiewać się musi, widząc greków bawiących się jak w naypomyślnieyszych czasach.

Od granic tureckich, dnia 3 *grudnia.* Listy z *Seres* pod dniem 15 listopada donoszą o silném uderzeniu turków dnia 9 tegoż miesiąca na warowne stanowisko greków pod *Kassandrą*, które przecież tak jak dawnieysze było bezskuteczne. Strata atoli turków była znaczna; mieli utracić 7 tysięcy ludzi. Przez te krwawe walki, grecy stają się coraz bitnieyszymi.

Po oddaleniu się floty tureckiey, twierdze tureckie w Morei, które się dotąd nie poddały, są w naysmutnieyszym stanie. I tak: twierdza *Patras*, która nayznacznieysze dostała posiłki, jest broniona tylko przez turków z *Lala*, laliotami zwanych. Skoro albańczykowie, składający naywiększą obronę twierdzy, przewidzieli oczywistą swą zgubę z powodu nadeyścia woyska greckiego z *Tripolizzy* pod *Patras*, porzucili chorągiew *Mahometa*, i lubo morze było nader burzliwe, popłynęli na kilku małych statkach do *Missolonghi*. Blizko 700 turków wraz z nimi zbiegło. W tym stanie rzeczy, *Jussuf* Basza wątpiąc, aby z pozostałą garstką mógł obleżenie wytrzymać, cofnął się do *Lepantu*. Gdy zbiegli albańczykowie przybyli do *Missolonghi*, oświadczyli zaraz, iż chcą bronić sprawy greków i prosili o pozwolenie udania się w swoje strony do Etolii i Akarnanii, co bez trudności otrzymali. Wzięli z sobą zbiegłych turków za albańczyków przebranych; ale skoro na granice Epiru przybyli, odarli i zamordowali wszystkich turków.

Słychać, iż dnia 30 listopada upłynął ostateczny termin do odpowiedzi dywanowi na *Ultimatum*. Milczenie zaś ze strony Turcyi, podług etykiety wschodniey, oznacza odrzucenie jego.

WŁOCHY.

(z *Gaz. Warsz.*) *Neapol dnia* 23 *listopada.* Zachodzą często bitwy między gwardyą narodową i bandami rozboyników; lecz nayczęściey kończą się na porażce łotrów.

Dzieło Lady *Morgan* o Włochach, jest surowo zakazaném we wszystkich krajach włoskich. W *Turynie* spalono publicznie pewną liczbę jego exemplarzy, które miano posłać do *Medyolanu*.

Od granic włoskich, dnia 8 *grudnia.* Pokazało się, iż wielu algierczyków użyło niewolników greckich do okrętów swoich, które oddali pod dowództwo zbiegów woyskowych angielskich. Takie okręty rozbijają po morzu, udając, iż są greckiemi.

WYSPY JOŃSKIE.

(z *Kor. Warsz.*) *Korfu, dnia* 1 *listopada.* Listy z Peloponezu zapewniają, iż grecy zdobyli w Tripolizza przeszło 22 miliony piastrów w gotowiźnie, pochodzące z kassy naczelnego dowódcy tureckiego w Peloponezie, i z kass trzech innych baszów tego półwyspu, które w początkach powstania greków do tego miasta przewieziono.

Pana Marcati, rodem z wyspy Zante, który był w służbie francuzkiey oficerem, mianowano dowódcą w Novarino.

W Epirze, zdobywszy Sulioci szturmem warownią Pięciu-Studni, pociągnęli pod Arta, i oblegli to miasto. Naówczas Pacho-Bey i dway inni baszowie dowodzący w tém mieście, kazawszy wystąpić żołnierzom swoim mówili do nich, iż jeśli są prawdziwymi muzułmanami, i wierzą szczerze w Boga i proroka, mają teraz sposobność dania tego dowodu uderzając na niewiernych i rąbiąc ich w sztuki, którzy pomimo mnieyszey liczby ważą się ich oblegać. Po takiey przemowie, wyprowadzili woysko za miasto, które grecy pobili i rozproszyli. Również i druga wycieczka poszła turkom nieszczęśliwie.

SZWECYJA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Sztokolm, dnia* 4 *grudnia.* Król nasz mianował Xiążęcia Leuchtenbergskiego (*Eugeniusza Beauharnois*) kawalerem orderu ś. *Serafina.*

Dnia 1 b. m. obchodzono tu uroczyście imieniny Królewica następcy tronu naszego. Monarcha dał wielki bal, na który wszystkich posłów zagranicznych i wyższych urzędników zaproszono.

)(

A M E R Y K A.

Nowy Vice-Król mexykański *O'Donojhu*, mianowany przez stany hiszpańskie, zawarłszy d. 24 sierpnia w *Kordowie* traktat z jenerałem powstańców *Iturbide*, udał się z nim do *Mexyku*, gdzie rozmówił się z marszałkiem *Novales*, którego woysko obrało Vice-Królem, ten jednak nie chciał go uznać ani za Vice-Króla, ani przyjąć wspomnionego traktatu. Kazał więc *Iturbide* woysku swemu opasać *Mexyk*. Dnia 5 września zaszła bitwa z porażką powstańców. Zawarto potém rozeym; lecz w ciągu jego nadaremnie się układano, gdyż *Novales* odrzucił wszystkie przesadzone żądania jenerała *Iturbide*, i d. 13 września rozpoczęły się znowu kroki nieprzyjacielskie. Oba woyska stanęły naprzeciw siebie i oczekiwano stanowczey bitwy.

Nowy Orleans, dnia 15 października. Dzisieysza gazeta tuteysza *Przyjaciel praw* umieściła co następuje: „Gdy nikczemni nieprzyjaciele w byłey stolicy *Napoleona* lżą popioły jego, i mimo pomników odniesionych zwycięztw usiłują przyćmić blask sławy jego, znaczna liczba znakomitych obywateli tuteyszych radzi przez uroczyste nabożeństwo uczcić pamięć jednego z nayważniejszych ludzi. Gdy *Franklin* umarł, *Mirabeau* w piękney mowie wychwalił cnoty jego, a zgromadzenie narodowe włożyło trzydniową żałobę. Smierć *Washingtona* pogrążyła podobnież Francyą w głębokim smutku. Rządził nią wtedy *Napoleon*, a jeden z naysławnieyszych krasomowców francuzkich miał mowę o nieboszczyku. Wypada więc, aby ziomkowie *Franklina* i *Washigtona* oddali wzajemnie bohatyrowi Francyi taką cześć, jaką Francuzi znakomitym ich rodakom okazali. Ci wszyscy, którzy chcą oddać hołd męztwu i jeniuszowi, bez względu na to, czy jest francuzkim lub amerykańskim, są wezwani, aby się jutro zgromadzili dla nadania temu obrzędowi wszelkiey wspaniałości, jakiey wielkość przedmiotu wymaga."

Kurs wileński na assygnaty: od dnia 21 grudnia rubel srebrny, 3 ruble kop. 84½, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 90, stary rubli 11, kopiejek 70, imperyał rub. 37 kop. 35.

Wolno Drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

List Gończy.

2. Policya Wileńska uprasza wszelkie Władze tak Cywilne jako i Woyskowe, niemniey osoby prywatne, ażeby zbiegłych z Wilna z dnia 19 na 20 teraźnieyszego mca decembra w nocy od JW. Prokurora Litewsko-Wileńskiey Gubernii Radcy Nadwornego i Kawalera Botwinko poddanych jego ludzi 1go Grzegorza czyli Hryszki Kondratiewa a 2go Wasilija Dmitriewa ująć raczyli, i ujętych pod nayściśleyszą strażą do teyże Policyi dostawili. Rysopis onych jest następny: pierwszy Kondratiew, wzrostu małego twarzy okrągłey, oczu karych, nosa małego, wklęsłego od choroby, od czego i mówi niewyraźnie białoruską prostą mową, włosów rusych ostrzyżonych, wieku lat 18, miał na sobie letni siwy surdut o jednym rzędzie guzików, i czuykę prostego sukna granatowego, w bótach i czapce sukienney. Drugi Dmitriew, wzrostu średniego, twarzy białey czystey, oczu karych, nosa średniego ściągłego, włosów rusych ostrzyżonych, lat 16, mówi czysto białoruską mową, i cokolwiek po Polsku; na nim surdut sukienny ciemnogranatowy i czuyką takiegoż sukna, w bótach i czapce sukienney. Nadto znieśli ci ludzie ile dotąd wiedzieć można srebrny kieszonkowy zegarek, pieniędzmi rubli 11 i z rzeczy: jedną koszulę z płotna webę i dwoje spodni jedne kazimierkowe czarne, i drugie sinie sukienne. Wilno d. 20 xbra 1821 roku.

Inspektor dzieł śledztwiennych F. Królikowski.
Tytularny Sowietnik Hutowicz.
14 Klassy Staszkowski.

Ostrzeżenie.

3. *Imieniem W. Jmć. Panów Anny z Wialbutów Kozakiewiczowey i Antoniny z Wialbutów Zaszczyńskiey w assystencyi mężów Wincentego Kozakiewicza b. Deputata wywodowego ptu Bychowskiego gubernii Mohylewskiey, i Stanisława Zaszczyńskiego Kapitana b. woysk polsch, czyni się z pobudek następnych: zeszły Mateusz Wialbut Dworzanin Skarbu Litgo Anny Kozakiewiczowey i Antoniny Zaszczyńskiey mając zwiększoném spadkiem po bracie rodzonym Franciszku Wialbucie spłynionym znacznie zwiększony summowny i ruchomy fundusz, przy zeyściu swoim zostawił ony drogą naturalney sukcessyi potomstwu Janowi Strapczemu Brzeskiemu, Julijanowi Deputatowi Ihumeńskiemu, synom Wialbutom, oraz dwóm córkom z Wialbutów Kozakiewiczowey i Zaszczyńskiey do równego podziału; gdy zatém rzeczeni bracia, jako naturalni opiekunowie zająwszy się urządzeniem ogólney po oycu pozostałości, summy około sta tysięcy, z czego wynoszące kontentując jedną z siostr Kozakiewiczową w jey należności niepewnemi obligami od różnych obywateli z kredytów pościągali i na swóy użytek obrócili, a schedę w majątku Bijuciszkach niegdyś dziedzictwa Podkom. Oszmiań. Melchiora Wańkowicza przez taxę doczesną za pewną summę zeszłemu oycowi wydzieloney wyprzedawszy, do tego stopnia ogólny fundusz doprowadzili, iż ledwo jeden folwark Osany w pcie Oszmian. sytuowany z taxy doczesney Supińskich pozostał, a córki równe do owego mające prawo pokrzywdzone, nad wyrażony folwark do wynagrodzenia strat swoich, nie mają inney ewikcyi; przeto żeby i ten ostateczny restytucyi przedmiot przez równy obrót przed rozpoczętym drogą processu w Ziem. Oszmiań. dopominkiem nieznikął, a przez układy o własnictwo pomienionego folwarku nikt niedoświadczał uszczerbku i zatrudnienia, a ztąd aby nikt w umowę o nabycie folwarku Osan nie wchodził, i na hipotekę onego kredytu nie czynił, całą publiczność zawiadamiają.*

Takowe ostrzeżenie jako Plenipotent w imieniu aktorów interessu podpisuję Kazimierz Rutkowski Adw. Sub. Oszmiań.

Wolno umieścić w dodatku Kuryera Litgo
Raymund Chodźko Z. Oszm. Prezyd.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 153.

Wilno dnia 23 Grudnia 1821 roku v. s.

Dokończenie Ukazu o poborze aktowym i herbowym (Ob. N. 151).

Na Oryginale podpisano własną JEGO CESARSKIEY Mości ręką tak:

Ma bydź podług tego

ALEXANDER.

Carskie Sioło dnia
24 listopada 1821 r.

Tabella, oznaczająca cenę w różnych gubernijach gruntow osiadłych, podług liczby ich ludności, od ktorey zabrania się pisać mnieyszey w aktach wieczystych, przy przeyściu od jedney osoby do drugiey.

w Gubernijach:	Cena duszy rewizyyney płci męzkiey.
1szey klassy	500 rub.
1. Moskiewskiey.	
2. Sankt-Petersburskiey.	
2giey klassy	400 rub.
3. Astrachańskiey.	
4. Woronezkiey.	
5. Wołyńskiey.	
6. Ekaterynosławskiey.	
7. Kazańskiey.	
8. Kijowskiey.	
9. Kurskiey.	
10. Niżegorodzkiey.	
11. Orenburskiey.	
12. Orłowskiey.	
13. Penzeńskiey.	
14. Riazańskiey.	
15. Saratowskiey.	
16. Simbirskiey.	
17. Słobodzko-Ukraińskiey.	
18. Taurychiey.	
19. Tambowskiey.	
20. Tulskiey.	
21. Kałuzkiey.	
22. Chersońskiey.	
23. Podolskiey.	
24. Ziemi Dońskich Kozaków.	
3ciey klassy	350 rub.
25. Kaukazkiey.	
26. Połtawskiey.	
27. Czernihowskiey.	
28. Jarosławskiey.	
29. Mińskiey.	
30. Grodzieńskiey.	
31. Wileńskiey.	
32. Obwodzie Białostockim.	
4tey klassy	300 rub.
33. Włodzimierskiey.	
34. Wologodzkiey.	
35. Wiatskiey.	
36. Kostromskiey.	
37. Nowgorodzkiey.	
38. Permskiey.	
39. Smoleńskiey.	
40. Twerskiey.	
5tey klassy	250 rub.
41. Witebskiey.	
42. Mohilewskiey.	
43. Ołoneckiey.	
44. Pskowskiey.	
6tey klassy	200 rub.
45. Archangelskiey.	
46. Irkuckiey.	
47. Tobolskiey.	
48. Tomskiey.	
49. W Gruzyi.	

Uwaga 1sza. W guberniach: Kurlandzkiey, Inflantskiey i Estońskiey, wartość majątkow nieruchomych, oznacza się przez taxę już w nich zrobioną na osnowie prawney.

2ga) Wartość domow, kram i mieysc w miastach, oznacza się podług zrobioney ich taxy tam, gdzie przedmioty te już są otaxowane; w dalszych zaś miastach, podług podania osób, do przeyścia ich należących.

3cia) Cena fabryk, zakładow, młynow, przemysłow rybnych i solnych, robi się ze zbioru dochodu ostatnich lat dziesięciu, za potrąceniem wydatkow użytych na ich utrzymanie, i wykonanie robot. Jeżeli zakłady te trwały mniey dziesięciu lat, do przeyścia ich w drugie ręce: wtedy dla oznaczenia ich ceny, dochod ostatniego przed ich przeyściem roku, bierze się dziesięć razy. W obu zdarzeniach w wyrachowaniu dochodu, należy polegać na podaniu osób, mających uczęstnictwo, w przechodzeniu tych przedmiotow.

Tabella, oznaczająca wartość w różnych gubernijach gruntów nieosiadłych, i innych własności ziemskich, od ktorey zabrania się pisać mnieyszey w aktach wieczystych, przy przeyściu od jedney osoby do drugiey.

W gubernijach:	Cena dziesięciny ziemi.
1szey klassy	35 rubli.
1. Moskiewskiey.	
2. Sankt-Petersburskiey.	
2giey klassy	30 rubli.
3. Woronezkiey.	
4. Kazańskiey.	
5. Kurskiey.	
6. Niżegorodzkiey.	
7. Orłowskiey.	
8. Penzeńskiey.	
9. Riazańskiey.	
10. Simbirskiey.	
11. Tambowskiey.	
12. Tulskiey.	
3ciey klassy	25 rubli.
13. Kałuzkiey.	
14. Połtawskiey.	
15. Czernihowskiey.	
16. Jarosławskiey.	
17. Kostromskiey.	
4tey klassy	15 rubli.
18. Witebskiey.	
19. Włodzimierskiey.	
20. Mohilewskiey.	
21. Pskowskiey.	
22. Saratowskiey w stronie górney Wołgi.	
23. Słobodzko-Ukraińskiey.	
24. Smoleńskiey.	
25. Twerskiey.	
26. Ziemi Woyska Dońskiego.	
5tey klassy	10 rubli.
27. Astrachańskiey.	
28. Wologodzkiey.	
29. Wiatskiey.	
30. Ekaterynosławskiey.	
31. Nowgorodzkiey.	
32. Orenburskiey.	
33. Permskiey.	
34. Taurychiey.	
35. Chersońskiey.	
6tey klassy	5 rubli.
36. Kaukazkiey.	
37. Archangielskiey.	
38. Ołoneckiey.	
39. Saratowskiey w stronie dolney Wołgi.	
40. Irkuckiey.	
41. Tobolskiey.	
42. Tomskiey.	
43. W Gruzyi.	

Uwaga. Tam, gdzie miara przedający się ziemi niewiadoma, cenę jey wyrażać, podług podania osób mających uczęstnictwo w jey przeyściu.

Rozpisanie cen papieru herbowego aktowego, podług summ, napisanych w aktach wieczystych i innych tranzaktach, które rozkazano pisać na tym papierze:

Na summę	Za każdy arkusz.
do 1,000 rubli	5.

1,001	—	3,000	—	6.
3,001	—	5,000	—	10.
5,001	—	7,000	—	14.
7,001	—	10,000	—	20.
10,001	—	15,000	—	30.
15,001	—	20,000	—	40.
20,001	—	25,000	—	50.
25,001	—	30,000	—	60.
30,001	—	35,000	—	70.
35,001	—	40,000	—	80.
40,001	—	45,000	—	90.
45,001	—	50,000	—	100.
50,001	—	60,000	—	120.
60,001	—	70,000	—	140.
70,001	—	100,000	—	200.
100,001	—	150,000	—	300.
150,001	—	200,000	—	400.
200,001	—	300,000	—	600.
300,001	—	400,000	—	800.
400,001	—	500,000	—	1,000.
500,001	—	750,000	—	1,500.
750,001	—	1,000,000	—	2,000.
1,000,001		i daley	—	4,000.

Rozpisanie ceny papieru na pisma pożyczkowe i wexle, podług summ w nich wyrażonych.

Na summę		Za każdy arkusz		
	do	1,000	rubli	3.
1,001	—	3,000	—	6.
3,001	—	5,000	—	10.
5,001	—	7,000	—	14.
7,001	—	10,000	—	20.
10,001	—	15,000	—	30.
15,001	—	20,000	—	40.
20,001	—	25,000	—	50.
25,001	—	30,000	—	60.
30,001	—	35,000	—	70.
35,001	—	40,000	—	80.
40,001	—	45,000	—	90.
45,001	—	50,000	—	100.

Na summę wyżey 50 tysięcy rubli należy pomienione obowiązania się pisać na kilku arkuszach proporcyonalnie do całey summy.

Cena wexlowego papieru *secunda, tertia, quarta*, kładzie się po 50 kop. za każdy arkusz i tyleż jey ustanawia się gatunkow, na ile cen jest podzielony papier wexlowy.

Oryginał podpisał Prezydent Rady Państwa *Xiążę Piotr Łopuchin.*

Doniesienie teatralne.

W następujący Poniedziałek to jest dnia 26 xbra 1821, daną będzie nowa Komedya (Pana Marivaux) z francuzkiego tłómaczona, we 3ch aktach pod tytułem: Igraszka Miłości, czyli Domyślność Serca. Po ktorey nastąpi także nowa Komedya (Panów Scribe i Paizson) z francuzkiego tłómaczona, w 1 akcie, pod tytułem: Nowy Pumpernikiel.

P o d r a d.

1. Na skutek rozrządzenia Ministeryum skarbu Departamentu medycznego, odbywać się będą targi na sporządzenie dwuletniey ammunicyi dla 10ciu inwalidów apteki skarbowey wileńskiey, zatém wzywają się chcący podjąć się takowego sporządzenia do tuteyszey Izby Skarbowey na terminy 28, 29 i 30 teraźnieyszego grudnia dla targow i umówienia się o cenę, gdzie i wzory pomienioney ammunicyi okazane będą. Dnia 22 grudnia 1821 roku. Sekretarz Łazarewicz.

O d k u p.

1. *Od Rządzącego Senatu ogłasza się, iż na skutek Naywyżey potwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów, targi na trunkowe od roku 1823 do 1827 pobory, w guberniach trzech sybirskich, z woyskowemi w nich osadami, także w miastach Odessie, Wezenburgu, Poniewieżu, Rosieniach, Trokach i Grodnie, mają się odbywać w Rządzącym Senacie; zatém życzący sobie mieć uczęstnictwo w tych targach, mają stawić się sami, albo przysłać od siebie pełnomocników do Rządzącego Senatu z pewnemi i podług prawa do przyjęcia dozwolonemi ewikcyami, na dzień 15 stycznia następującego 1822 roku nieodmiennie, gdzie im poprzedniczo okazane będą projekta warunków, na których zamierza się oddać pomienione pobory, dla przeyrzenia, z tém, iżby uwagi swoje o zmianach i dopełnieniach, jakie osądzą za potrzebne w tych warunkach, przedstawili w terminie dwutygodniowym, po upłynieniu którego przyjęte nie będą.*

O ś w i a d c z e n i e.

1. Rafał Stęgwiło b. Pisarz Ziem. Troc. Ptu ma za obowiązek następne uczynić oświadczenie: Anna Przyborówna Czesn. Mozyr. przed rokiem 1812, rezydując w klasztorze PP. Bazylianek Wileń., żądała aby oświadczający się przyjął nad nią opiekę, litość wszakże odmówić nie radziła. Rzeczona pupilla zawiniaiąc klasztorowi i innym mniszkom kilkadziesiąt czer. zł. przybyła do oświadczającego się w roku 1812 z parą sukienek i jedną pościałką nic więcey z klasztoru nie wynosząc, którą rok 1812 rewolucyiny w pozycyi przy głównym trakcie iak i wszystkich i tey ostatniey własności pozostałey pozbawiła, pozostała więc pupilla, od opiekuna swojego wyglądała pomocy i wsparcia, tak co do utrzymania własności osobistey jak i innych potrzeb przyrodzonych, którey debitorowie ani procentow ani kapitałow nieopłacali. Po zdarzoney śmierci oney oświadczający się uwiadomił sukcessora Ur. Trojana Przyborę podkomorzego rzeczyckiego i specyfikacyą pozostałych obligow posłał, jako to: oblig sędz. brasławsk. Łoweyki na zł. pol. 16,000, Chomińskiego na czer. zł. 500, Rodziewicza Skuplin. na czer. zł. 200 Pruszanowskiego na czer. zł. 150, Dawidowicza adwokata mińskiego na czer. zł. 300, żyda mińskiego Danowicza na rubli sr. 350 służące rzeczoney Przyborównie. Lecz gdy dotąd sukcessorowie oney, czy przez niedbałość lub nieporozumienie z sobą takowych obligow nieodbieraią, które nie są pisane na walorowym papierze, a kredytorowie zmarłey, oświadczającego się pozywają, a mianowicie Ur. Janiewicz powołując do sądu Grodz. Wileń., na koszta narażają, przeto gdy się zbliża termin po dzień 1 stycznia 1822 roku do upoważnienia obligow, przez opłatę poszlin za walor papieru, oświadczający się więc nie mając żadnego funduszu u siebie zmarłey Przyborówny, a tym samym niebędąc w stanie i obowiązku ponoszenia kosztow, tak na assystencyą processow, jako też i na przenos obligow na walorowy papier, zapowiada przez nineysze oświadczenie, iż sukcessorowie zmarłey Przyborówny, kiedy poniosą stratę przez nieuprawnienie pomienionych obligow, będą winni policzyć, na konto własney opieszałości i zaniedbania. 1821 miesiąca xbra 20 dnia.

Takową awizacyą jako plenipotent podpisuję Leopold Piotrowicz Adwokat Sub. Wileń.

Że takowa awizacya w Kuryerze Lit. może bydź drukowaną świadczę. Karol Romanowicz Sędzia Grodzki Powiatu Wileńskiego.

Sąd Exdywizorski.

1. *Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, dekretem remissyynym Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu, na rozbiór sprawy konkursowey, między W. Wincentym Iwanowiczem Marszałkiem Ptu Rosień. i jego wierzycielami przeznaczony: za zebraniem się w majątku Goniprowie na dniu 12 7bra idącego roku, wedle obwieszczenia prawnie podanego, i po przeniesieniu juryzdykcyi swojey, do folwarku Jauniszek w tymże powiecie Rosień. położonego, gdy z powodu niedopełnioney pomiary, ostatecznie sprawy rozsądzić niemógł; dla tego na dniu 17 tegoż mca, po wysłuchaniu doniesień kredytorskich stanowiąc wyrok, pomiar nayrychleyszy dóbr Goniprowa z attynencyami zalecił, zjazd ostateczny do dnia 4 januaryi 1822 roku odłożył, i ażeby w tym terminie, wszyscy do ninieyszego konkursu należeć mogący, swoje objawili pretensye*

pod obawą zapisania prawem zastrzeżoney amissyi, przez ninieyszą trzykrotną awizacyą zawiadamia.

Józef Pawłowicz b. Sędzia Ziem. Upit. Exdyw. Prez;d. Stanisław Wieliczko Prezydent b. Grodz. Wiłkom. Exdyw. Felix Kossakowski b. Sędzia Grodz. Pow. Kow. Exdyw.

Regent Jan Jasieński.

Sądy Exdywizorskie.

1 Roku 1821 grudnia 13 dnia celem wypełnienia przepisanych i poruczonych reguł dekretu remissyynego Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu d. 28 lipca 1821 roku ferowanego, exdywizyą dla usatysfakcyonowania byłym dekretem exdywizorskim, niekontentujących się wierzycieli JW. Antoniego Micewicza b. Marszałka Rosieńskiego, jako też na onym nieznayduiących się i poźniey po exdywizyi przybyłych: oraz prawidła dla wierzycieli kontentujących się dekretem byłego Sądu exdywizorskiego determinującego: Sąd taxatorsko lokacyiny w dniu 9 present. jako w terminie z obwieszczenia przypadłym, ad fundum majętności Gorysz w pcie rossieńskim położoney przybywszy, jurysdykcyą w prawnym komplecie zareassumował, i postępowanie w sprawie stronom obecnym przeznaczył, rekwizycye do stron kontentowanych, i do geometrow pomiarę spełniających rozesłał, o czém dla wiadomości wszystkich osob interesowanych do takowego konkursu ninieyszą awizacyą do gazety Kuryera Lit. dla wiadomości podając: że bez żadnego odkładu takową czynność stosownie do przepisu wyroku Sądu Gł. załatwiać będzie, a ztąd ażeby wszystkie strony z pretensyami swojemi do tego Sądu niezwłócznie pod obawą amissyi przychodzili ostrzega.

Franciszek Kleczkowski Sędzia Z. P. Troc. Exdyw. Ziemski Ptu Wileń. Pisarz i Exdywizor. Józef Olszański. Jan Brodowski Sędzia Grodzki Brasł. Exdywizor. Wincenty Dawisza Sekretarz Graniczny appell. Wileń. i Exdywizorski Regent.

Wezwanie krewnych.

1 Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, ażeby krewni zmarłey borysowskiey akuszerki Wiktoryi Spilewskiey, jawili się do Mińskiey Izby powszechney Opieki z należytemi prawnemi o pokrewieństwie dowodami, dla odebrania znaydujących się w tey izbie *stu dziesięciu rubli sześćdziesiąt siedmiu* kopiejek assygnacyami, wziętych z publiczney przedaży pozostałego po niey majątku; jeżeli zaś w przeciągu sześciu miesięcy od wydrukowania tego ogłoszenia stawić się nie będą; wtedy pieniądze obrócą się nazawsze na rzecz Izby powszechney Opieki na dobroczynne przeznaczenia. Dnia 10 grudnia 1821 roku. Mińskiego Rządu Gubernialnego Sekretarz Radca Tytularny

Felicyan Arcimowicz.

Odpowiedź na oświadczenia.

3. *Odpowiedź imieniem W. Józefa Bukatego, z powodu ogłoszonego w roku teraźnieyszym 1821 oktobra 29 dnia w imieniu JW. Józefa Szczyta b. marszałka ptu mozyrskiego i kawalera przez gazetę oświadczenia, jako w rzeczy niesprawiedliwie rzuconey potwarzy, również przed całą publicznością usprawiedliwiając się, czyni się następna. Jak niewypartą jest rzeczą, iż przez lat 4ry ciągle niżey piszący się zaymował się ekonomicznemi i prawnemi interesami JW. Szczytow, tak równie jest niezawodnym i naysprawiedliwszym, że w żaden deces niewpadł i nigdy niezbaczał z przyzwoitey drogi, jaką sumnienie i honor wskazywać każdemu powinny; lecz to z rady niechętnych osob dla niżey piszącego się nastanie wzięło, aby zkwietować pozostałą pensyą za usługi, i należność obligową złotych 6,600 przez JW. Szczyta zawinioną, o którey pieczętarze dziś jeszcze żyjący poświadczą, i w tym celu zdeymując ze mnie kalkulacyą; nie tylko remanenta na włościanach przez te lata pozostałe, lecz i niedobory od possesorow arędownych, oraz poczynione straty przez różnych oficyalistow, a przez samego JW. Szczyta przyymowanych i kwietowanych, na deces móy umyślnie policzyli. Co się tycze powierzanych blankietow, nigdy niżey piszący się położonego zaufania niezdradził, za każdym powrótem z kontraktow, obrachunek z nich, z samym JW. Szczytem czynił, i żadnego by naymnieyszego blankietu u siebie niezatrzymał. Nadto pokryjomego wydalenia się nikt dowieść nie może, gdyż po ustałych obowiązkach moich kilka miesięcy in fundo dóbr JW. Szczyta przesiedział, jedynie dla zdania porządney kalkulacyi z regestrow przez się utrzymywanych: późniey za wiadomością samych dziedzicow, i dozwoleniem najętymi z ichże włościan końmi wyjechałem do dziedziczney fortunki w powiecie oszmiańskim leżącey, i tę wiadomość na skutek wezwania przeciwnego przynoszę. Nim drogą prawa z uczynioney mi krzywdy poszczególe usprawiedliwię się, tę krótką odpowiedź, na zarzuty w imieniu JW. Szczyta uczynione daję. które czémby nadgrodzić kto mógł, niech publiczność sądzi. Józef Bukaty.*

Że takowa odpowiedź W. Józefa Bukatego w Kuryerze Litewskim może bydź drukowaną świadczę. Karol Romanowicz Sędzia G. P. W.

(Redakcya otrzymała dnia 20 xbra teraźnieyszego roku.)

2 *Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Remissą Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu w roku 1811 mca 8bra 10 dnia zapadłą, oraz rezolucyą tegoż Głownego Sądu w r. 1821 8bra 18 dnia zakroczoną, w komplecie do majętności Uszy Kociełowskiey w powiecie Wileyskim, konkursowi uległey dziedzictwa WW. Brygidy i Felicyanny Markowskich zjechawszy, jako w terminie ostatecznie zapowiedzianym, czynność swą do końca zbliżył, oraz termin wzięcia do namowy dzień szesnasty xbra roku idącego zadeterminował, żeby więc wszyscy kredytorowie i pretensorowie przed tym terminem z swoiemi dopominkami do Sądu przychodzili i niewiadomością nieskładali się; przez gazetę Kuryera Litewskiego zaawizować postanowiwszy, że na nieprzybywających z dopominkami wieczną amissyą zakreśli, ostrzega. Roku 1821 xbra 5 dnia.*

Wincenty Mengolin Podsędek Ihumen. prezydujący. Ferdynand Dworzecki podsędek Ziem. Wileyski Exdyw. Prezydent Grodz. Ptu Oszm. Alfons Wituński, Exdyw. Ignacy Łoyko Regent Sądu Exdywizorskiego.

Przedaż lub arenda miasteczka.

2. *Kommissya Sądowa Edukacyyna Gubernii Wołyńskiey, Podolskiey i Kijowskiey, postanowieniem swem z d. 17 listopada r. b. zdeterminowała część Edukacyyną Miasteczka Łabunia w powiecie Zasławskim na sprzedaż, lub za niedóyściem sprzedaży, wypuścić część w sześcioletnią arendowną possessyą przez licytacyą publiczną, wyżey postępującemu i takową licytacyą osobném obwiesczeniem drogą właściwą do publiczney wiadomości podać się mającém ogłosić. W skutek takowego postanowienia Kommissya ogłasza ninieyszém iż w dniach 20, 21 i 22 lutego 1822 roku w Krzemieńcu, w mieyscu zasiadania Kommissyi ninieyszey będzie się odbywać licytacya publiczna pomienioney części M. Łubunia na wieczystą sprzedaż. Część ta, wydzielona funduszowi Edukacyynemu z rozbioru Stępkowskiego w summie złotych 206,808 groszy 6 zawiera w sobie chat rolniczych 28 z przyzwoitym dla*

nich wydziałem pola i sianożęci, ma łany dworskie i sianożęci w stosunku ludności, las oddzielny, okrom folwarku i zabudowań gospodarskich: należy do niey oficyna murowana w mieście i ma pewny udział w ogólney mieyskiey arendzie. Ta część puszczona w possessyą arendowną przez licytacyą, czyniła w ostatniém trzyleciu rubli sr. 870 na rok, okrom podatków ściągających się do dziedziców, które possesor na siebie przyjął. Chcący zapisać się na licytanta nabycia na wieczność tey części, ma złożyć w kassie depozytowey funduszu Edukacyynego przy Kommissyi swey będącey, rubli sr. 500 w zakład że od postąpioney przez siebie przy licytacyi summy szacunkowey nieodskoczy, w którym to przypadku summa ta przepada, a ostatni przed nim licytant utrzymuje się przy kupnie. Innym zaś licytantom co się nie utrzymali, takowe summy zakładowe natychmiast zwróconemi będą. Temu któremu ta część przy licytacyi na dziedzictwo przysądzoną będzie, summa zakładowa przyimie się w moc szacunkowey, jeżeli tę złożyć zechce, lub mu się zwróci, jeżeli w mieyscu summy szacunkowey okaże dostateczną ewikcyą na summę wyrównywającą trzeciey części szacunkowey summy jaką za część tę Łabunia postąpił, a która to ewikcya wraz z tąż samą częścią Łabunia służyłaby za zapewnienie dla Edukacyynego funduszu, że procent od całkowitey summy regularnie dochodzić go będzie. Jeżeliby licytant ryczałtowey szacunkowey summy złożyć niemógł, przyymie się od niego część trzecia lub więcey takowey summy, reszta zaś, z przyzwoitém dla funduszu Edukacyynego zastrzeżeniem bezpieczeństwa, zostawi się do umówionego czasu przy gruncie.

Gdyby dla braku ochoczych do nabycia na wieczność części Edukacyyney M. Łabunia na powyższych terminach, licytacya sprzedaży dóyść niemogła, wówczas, w dniach 24, 25 i 26 lutego tegoż 1822 roku nastąpi licytacya na possessyą arendowną sześcioletnią teyże części. Chcący pisać się za licytanta, złoży podobnież rubli sr. 500 w zakład że się od zalicytowaney summy nie cofnie i razem na zabezpieczenie dotrzymania kontraktu. Te pieniądze zwrócą się tym co się przy licytacyi nieutrzymają. O bliższych warunkach tak do przedaży jako i do arendy, niemniey o stanie ninieyszém tey części Łabunia, można w kancellaryi Kommissyi wiadomości zasiągnąć.

Powyższe ogłoszenie aby powszechney doszło wiadomości, kommissya postanowiła przesłać do Rządów Guberskich Guberniі Wołyńskiey, Podolskiey i Kijowskiey z żądaniem rozesłania go właściwym policyom mieyskim i ziemskim, osobno zaś exemplarze drukowane JWW. Marszałkom guberskim i powiatowym tychże guberniy przy kommunikacyach dołączyć i do Redakcyi gazety Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego w teyże gazecie umieszczenia onegoż, przesłać.

Dan w Krzemieńcu dnia 17 listopada 1821 roku.
Prezes i kawaler Michał Sobański.
Pisarz Rudzki.

Sądy Exdywizorskie.

2. Przewodnictwem dekretu Ziemskiego Rosieńskiego na domiar satysfakcyi wierzycielom W. Kazimierza Godwoysza Chorążego taxę i exdywizyą dóbr Butow w powiecie Rosieńskim leżących determinującego, tenże Sąd Ziemski Ptu Rosieńskiego, przez wyrok na dniu 29 listopada roku upływającego zapisyny powodem już załatwionych stopniów prawa, pierwszemu zaosnowaniu sprawy konkursowey właściwych, postanowił od dnia 12 stycznia roku następującego 1822 na sessyach po obiednich w mieście powiatowém Rosieniach, zająć się oczewistym rozbiorem teyże sprawy; przeto ażeby strony, mające stosunki do massy pod konkurs oddaney, od przeznaczonego terminu bez zwłocznie jawiły swoje pretensye, a nawzajem pozwani do wyświecenia funduszu stanności nieodwlekali, zapowiada: a wrazie przeciwnym, że emissya tak w dowodzie, jako i odwodzie rzeczy zapisaną będzie, przez trzykrotną awizacyą ostrzega. 1821 listop. 30 d.

Prezydent Ziemski Ptu Rosień. Jan Kalinowski. Sędzia Ziemski Rosień. Kazimierz Jucewicz. Pisarz Ziemski Rosień. Ignacy Giedgowd.

Zgodność z Żurnałem poświadczam Ignacy Jatowt Regent Ziemski Ptu Rosieńskiego.

Cena produktów na rynkach wileńskich. Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Dni Targowe Miesiąca Grudnia dnia 16 srebrem ruble	kop.	assygnat. ruble	kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego - - - -	—	—	—	—
	— surowego - - - -	12	—	48	—
	Pszenicy ozimey - - -	20	—	80	—
	— — jarey - - - -	—	—	—	—
	Jęczmienia - - - - -	8	—	32	—
	Owsa - - - - - - -	4	—	16	—
	Gryki - - - - - - -	—	—	—	—
	Grochu - - - - - -	—	—	—	—
	Bobu - - - - - - -	—	—	—	—
	Siémienia lnianego - - -	12	—	48	—
	— — konopnego - -	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych - -	13	5	52	20
	— owsianych - - -	18	13	72	52
	— gryczanych - - -	37	98	151	92
Pud Rossyyski.	Łoju wołowego surowego	2	25	9	—
	— — — topionego	4	50	18	—
	Miodu przaśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Swiéc woskowych białych	25	—	100	—
	— — - - - żółtych	21	25	85	—
	— łojowych przywoźnych	4	80	19	20
	— — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarnego lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego - - -	—	15	—	60
	— błotnego - - - -	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa -	5	—	20	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	8	50	34	—
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego - -	6	60	26	40
	Ptastwa po parze indyków	1	—	4	—
	— — — — kur -	—	40	1	60
	— — — — gęsi -	—	80	3	20
	— — — — kaczek	—	40	1	60
Od 11 do 18 grudnia	Chleba razowego funt 1	—	1½	—	6
	— — pytlowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1 - - - -	—	3½	—	14
	Wódki garniec 1 - - -	—	64	2	56